

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 582/2025-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDACTED]

[REDACTED]
zastúpených kaduc & partneri s.r.o., Trojičné námestie 4, Trnava, proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 60Cr/9/2022-182 zo 4. septembra 2024 a rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 17CoR/1/2025-253 z 30. apríla 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 11. augusta 2025 domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 11 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ústavy a podľa čl. 38 listiny, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva pokojne užívať majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) č. k. 60Cr/9/2022-182 zo 4. septembra 2024 (ďalej aj „napadnutý rozsudok okresného súdu“) a rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) č. k. 17CoR/1/2025-253 z 30. apríla 2025 (ďalej aj „napadnutý rozsudok krajského súdu“). Navrhujú napadnuté rozsudky zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Žiadajú priznať im náhradu trov vzniknutých v konaní pred ústavným súdom. Zároveň žiadajú, aby ústavný súd v zmysle § 129 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení

niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odložil vykonateľnosť napadnutých rozsudkov.

2. Sťažovatelia senátu ústavného súdu zároveň navrhli, aby prerušil konanie o ústavnej sťažnosti a podal návrh na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 ústavy na vyslovenie nesúladu § 40 ods. 4 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozhodcovskom konaní“), podľa ktorého na dôvody zrušenia rozhodcovského rozsudku podľa ods. 1 písm. a) zákona o rozhodcovskom konaní súd neprihliadne, ak ich účastník nenamietal v konaní pred rozhodcovským súdom v lehote na to ustanovenej, inak bez zbytočného odkladu, s už uvedenými článkami ústavy, listiny, dohovoru a dodatkového protokolu.

3. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovatelia vystupovali v konaní vo veci samej v procesnom postavení žalobcov na základe nimi 20. septembra 2022 podanej žaloby proti žalovanému RD PROFI s.r.o., J. G. Tajovského 13, Trnava, IČO 44 406 479 (ďalej len „žalovaný“), v konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku sp. zn. R 108/2022 z 13. júla 2022 (ďalej len „rozhodcovský rozsudok“). Svoju žalobu odôvodňovali tým, že podľa § 40 ods. 1 písm. a) bodu 1 a 2 zákona o rozhodcovskom konaní boli naplnené dôvody na zrušenie rozhodcovského rozsudku vo veci konajúcim súdom. V tejto súvislosti argumentovali, že zo skutkových okolností bolo preukázateľné, že rozhodcovská zmluva nebola vôbec uzatvorená a sťažovatelia nielenže neboli riadne upovedomení o ustanovení rozhodcu, ale neboli ani riadne upovedomení o rozhodcovskom konaní. Dodali, že pred prvoinštančným súdom, ako aj pred súdom odvolacím poukazovali na to, že preukázateľná absencia vzájomného konsenzu (so žalovaným) či konkludentného prijatia návrhu na uzatvorenie rozhodcovskej zmluvy (či už vo forme osobitnej zmluvy, alebo rozhodcovskej doložky) neznamená vznik takejto rozhodcovskej zmluvy. Argumentovali tiež tým, že postup žalovaného zasiahol do ich právnej istoty a založenie právomoci a príslušnosti rozhodcu považujú za fiktívne. Tiež namietli, že nároky, ktoré si voči nim žalovaný uplatňoval, nemali právny základ v dôsledku absencie právneho titulu.

4. Napadnutým rozsudkom okresného súdu bola ich žaloba zamietnutá ako nedôvodná a žalovanému bol priznaný nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. V odôvodnení okresný súd poukázal na to, že nezistil dôvody na zrušenie rozhodcovského rozsudku uvedené v § 40 ods. 1 písm. b) v spojení s § 50 ods. 2 zákona o rozhodcovskom konaní. Zároveň uviedol, že nezistil ani okolnosti, v ktorých by bolo možné vidieť rozpor uznania a výkonu rozhodcovského rozsudku s verejným poriadkom. Na základe odvolania sťažovateľov krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil napadnutý rozsudok okresného súdu o zamietnutí ich žaloby a zároveň priznal žalovanému proti sťažovateľom nárok na náhradu trov prvoinštančného aj odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Krajský súd argumentoval, že nebolo potrebné, aby sa prvoinštančný súd vysporadúval s námietkami sťažovateľov, že k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy/doložky nemohlo dôjsť pri vzájomnej písomnej komunikácii sporových strán alebo s odkazom na všeobecné obchodné podmienky žalovaného uverejnené na jeho webovom sídle. Tiež uviedol, že prvoinštančný súd sa nemusel (a ani nemal) vysporadúvať ani s tým, či došlo k uzatvoreniu rozhodcovskej zmluvy/doložky podľa § 4 ods. 7 zákona o rozhodcovskom konaní, a nemusel/nemal sa vysporadúvať s námietkou nedostatku právomoci rozhodcu vec prejednať a rozhodnúť založenou na neexistencii rozhodcovskej zmluvy/doložky pri prijatí záveru, že sťažovatelia túto námietku neuplatnili (včas) v rozhodcovskom konaní. Poukázal pritom (obdobne ako predtým okresný súd) na závery uvedené v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3MOBdo/5/2013

z 29. mája 2014. Uvedený záver podľa odvolacieho súdu v súčasnosti zodpovedá aj § 40 ods. 4 zákona o rozhodcovskom konaní (v znení účinnom od 1. januára 2015), podľa ktorého na dôvody zrušenia rozhodcovského rozsudku podľa § 40 ods. 1 písm. a) zákona o rozhodcovskom konaní súd neprihliadne, ak ich účastník nenamietal v konaní pred rozhodcovským súdom v lehote na to ustanovenej, inak bez zbytočného odkladu.

5. Sťažovatelia zároveň vo vzťahu k otázke ne/využitia mimoriadneho opravného prostriedku – dovolania – proti napadnutému rozsudku krajského súdu z ich strany uviedli, že proti napadnutému rozsudku krajského súdu dovolanie nepodali z dôvodu, že podľa nich nie je uplatniteľný ani jeden z dovolacích dôvodov uvedených v § 420 a § 421 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

II.

Argumentácia sťažovateľov

6. Vo vzťahu k napadnutým rozsudkom sťažovatelia namietajú, že tieto sú právne neudržateľné, arbitrárne a prepiato formalistické s následkom bránenia sťažovateľom v prístupe k spravodlivosti (právu na súdnu ochranu). Namietajú, že napriek tomu, že prvoinštančný súd aj odvolací súd mali k dispozícii celú súvisiacu spisovú dokumentáciu, v napadnutých rozsudkoch sa nijakým spôsobom nevysporiadali s opakovanými zmenami a doplneniami argumentácie žalovaného týkajúcimi sa predovšetkým otázky vzniku rozhodcovskej zmluvy/doložky, resp. založenia právomoci rozhodcu. Argumentujú, že okresný súd a ani odvolací krajský súd vôbec neposudzovali, z akého dôvodu si žalovaný najskôr (v rámci rozhodcovského konania) odvodzoval vznik rozhodcovskej zmluvy/doložky a založenie právomoci rozhodcu od predžalobnej výzvy z 12. mája 2022 a následne (už v priebehu súdneho konania) si žalovaný odvodzoval vznik rozhodcovskej zmluvy/doložky a založenie právomoci rozhodcu aj od uverejnenia rozhodcovskej doložky na svojom webovom sídle. Ďalej dôvodnosť ústavnej sťažnosti podporujú námietkou, že okresný súd a krajský súd sa v napadnutých rozsudkoch nevysporiadali s tým, z akého dôvodu rozhodca preveroval webové sídlo žalovaného, ak žalovaný v rámci rozhodcovského konania na svoje webové sídlo neodkazoval. Tiež poukázali na to, že pred prvoinštančným aj odvolacím súdom namietali, že rozhodcovským rozsudkom sa rozhodol spor, pre ktorý nebola uzatvorená rozhodcovská zmluva, ktorý nie je v medziach rozhodcovskej doložky, že rozhodcovský rozsudok prekračuje dosah dohovoru o rozhodcovi. V tejto súvislosti namietajú, že súd prvej inštancie a následne ani odvolací súd sa s ich tvrdeniami nevysporiadali, nevyhodnotili ich a nevyjadrili sa k nim. Uviedli, že okresný súd aj krajský súd sa odmietli zaoberať nimi prezentovanou právnou argumentáciou.

7. Návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov sťažovatelia odôvodnili takto:

a) S poukazom na § 40 ods. 4 zákona o rozhodcovskom konaní, podľa ktorého na dôvody zrušenia rozhodcovského rozsudku podľa odseku 1 písm. a) súd neprihliadne, ak ich účastník nenamietal v konaní pred rozhodcovským súdom v lehote na to ustanovenej, inak bez zbytočného odkladu, argumentovali, že takáto právna úprava vytvára stav, keď rozhodcovský rozsudok vydá neoprávnená osoba a týmto postupom poškodená osoba nemá následne žiadnu možnosť domáhať sa ochrany svojich práv na súde prostredníctvom žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku.

b) Predmetné ustanovenie zároveň podľa sťažovateľov vytvára stav, keď sa poškodená osoba bez možnosti následnej súdnej ochrany musí podriaďovať rozsudku vydaného rozhodcom bez založenej zákonnej právomoci.

c) Takýto stav považujú za rozporný s ich základným právom vlastníť majetok podľa čl. 20 ústavy a podľa čl. 11 listiny, základným právom na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, základným právom na zákonného sudcu podľa čl. 48 ústavy a podľa čl. 38 listiny, ako aj právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a právom pokojne užívať majetok podľa čl. 1 dodatkového protokolu, pretože po vydaní rozhodcovského rozsudku ak poškodený nestihne v rozhodcovskom konaní v rozhodcom stanovenej lehote na podanie žalobnej odpovede namietat' neexistenciu rozhodcovskej zmluvy, potom už nemá žiadnu možnosť domáhať sa ochrany svojich práv na súde prostredníctvom žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku z dôvodu nedostatku právomoci rozhodcu ako neoprávnenej osoby vec rozhodnúť.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ústavy a podľa čl. 11 listiny, základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ústavy a podľa čl. 38 listiny, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva pokojne užívať majetok podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutými rozsudkami.

9. Ústavný súd ústavnú sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde. Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

10. Právomoc ústavného súdu rozhodovať o ústavných sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, je založená na princípe subsidiarity (čl. 127 ods. 1 ústavy). Zo subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplýva, že ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa môže domôcť ochrany svojho základného práva alebo slobody využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov pred iným orgánom verejnej moci, odmietne ústavnú sťažnosť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie. Z uvedeného vyplýva, že v konaní o ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy prislúcha ústavnému súdu právomoc zaoberať sa namietaným porušením základného práva alebo slobody za predpokladu, že právna úprava takémuto právu neposkytuje účinnú ochranu. Podstatou účinnej ochrany základných práv a slobôd sťažovateľa je okrem iného aj opravný prostriedok, ktorý má fyzická osoba alebo právnická osoba k dispozícii vo vzťahu k základnému právu alebo slobode, ktorých porušenie sa namieta, a ktorý jej umožňuje odstrániť ten stav, v ktorom vidí porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 452/2024).

III.1. K namietanému porušeniu práv napadnutým rozsudkom okresného súdu:

11. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovatelia podali proti napadnutému rozsudku okresného súdu odvolanie, o ktorom bolo rozhodnuté napadnutým rozsudkom krajského

súdu. Sťažovatelia teda mali vo vzťahu k tomuto rozhodnutiu k dispozícii právny prostriedok na ochranu svojich práv, ktorý aj využili.

12. Zároveň aj z § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľ vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd, ústavný súd uznesením ústavnú sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie. Preto ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

III.2. K namietanému porušeniu práv napadnutým rozsudkom krajského súdu:

13. Vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu sťažovatelia v ústavnej sťažnosti uviedli, že proti nemu nie je prípustné dovolanie. Argumentovali, že nie je možné využiť ani jeden z dovolacích dôvodov uvedených v § 420 a § 421 CSP. Sťažovatelia však (aj) vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu namietajú primárne jeho nedostatočné odôvodnenie, nevysporiadanie sa s nimi predloženými námietkami a argumentmi. Uvedené však aj v zmysle stabilnej judikatúry ústavného súdu je spôsobilé byť predmetom dovolacieho prieskumu v rámci dovolacieho konania, uplatniac dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP.

14. Zároveň podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde je ústavná sťažnosť neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

15. Vzhľadom na to, že napadnutý rozsudok krajského súdu bolo možné z dôvodov zmätočnosti podľa § 420 CSP podrobiť prieskumu dovolacieho súdu, sťažovatelia nepodaním dovolania nevyčerпали právny prostriedok ochrany svojich práv. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol ako neprípustnú podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde.

III.3. K návrhu na odklad vykonateľnosti:

16. Ústavný súd zároveň nevyhovel ani návrhu sťažovateľov na odloženie vykonateľnosti napadnutých rozsudkov okresného súdu a krajského súdu, keďže ústavnú sťažnosť odmietol v celom rozsahu z dôvodov už bližšie ozrejmenej v tomto rozhodnutí. Zo systematického výkladu právnej úpravy tohto inštitútu predbežnej, resp. dočasnej ochrany totiž vyplýva (§ 131 ods. 1 zákona o ústavnom súde), že pozitívne rozhodnutie o takomto návrhu prichádza do úvahy vtedy, ak ústavný súd prijme ústavnú sťažnosť na ďalšie konanie.

III.4. K návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov:

17. Návrh podľa čl. 127 ods. 5 ústavy je sťažnostnou námietkou spojenou s osobitným spôsobom jej vybavenia senátom ústavného súdu (v prípade konštatácie nesúlady právnych predpisov), platia pre ňu štandardné podmienky konania o ústavnej sťažnosti. Ide predovšetkým o požiadavku subsidiarity, teda predmetná námietka, ak bola uplatniteľná v konaní predchádzajúcom konaniu o ústavnej sťažnosti, mala by v zásade byť v skoršom konaní uplatnená, aby bola v konaní o ústavnej sťažnosti prípustná, pretože ústavný súd použitú argumentáciu zásadne neposudzuje ako prvý v poradí (ak v takom poradí nie je na báze svojej primárnej legálnej pôsobnosti), ale preskúmava spôsob vysporiadania sa s ňou orgánom verejnej moci, ktorý má byť podľa ústavnej

sťažnosti porušovateľom práv podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Tomu zodpovedá potreba uplatnenia argumentu o nesúlade právnych predpisov sťažovateľom v konaní pred všeobecným súdom, ktorý disponuje návrhovým oprávnením podľa čl. 144 ods. 2 ústavy (kontextuálne nadriadený súd pri rozhodovaní o opravných prostriedkoch nemôže prinútiť súd nižšej inštancie podať návrh na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 ústavy, môže však námietke uplatnenej v riadnom alebo mimoriadnom opravnom prostriedku vyhovieť a návrh podať sám). Až následne v prípade neakceptovania návrhu sťažovateľa na využitie oprávnenia podľa čl. 144 ods. 2 ústavy všeobecným súdom možno uplatniť návrh spolu s ústavnou sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 5 ústavy. Nedostatok popísanej procesnej aktivity sťažovateľa v jej námietkovom ponímaní vyvoláva konzekvencie obsahovo zodpovedajúce § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde, ktoré sa premietnu do nevyhovenia podanému návrhu (IV. ÚS 151/2025). Z obsahu ústavnej sťažnosti, ako ani z príloh k nej priložených však nevyplýva, že by sťažovatelia takýto návrh v konaní pred všeobecným súdom uplatnili, pričom primárne platí, že sťažovatelia mali podať dovolanie a s ním mohli spojiť aj predmetný návrh.

18. Vzhľadom na už uvedené, ako aj s poukazom na to, že v prejednávanej veci ústavný súd dospel k záveru o odmietnutí ústavnej sťažnosti z procesných dôvodov (nedostatok právomoci, resp. neprípustnosť), ústavný súd nemal dôvod zaoberať sa samostatne návrhom sťažovateľov podľa § 123 ods. 4 zákona o ústavnom súde a nebol dôvod ani o ňom osobitne rozhodovať.

19. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol ako celok, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľov uvedenými v jej petite.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. novembra 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu